

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Архангай аймгийн Хотонт сумын Засаг даргын тамгын газрын 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: АРА-2026/116/-НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.open.audit.mn

Архангай аймаг
2026 он

Дарга, Тэргүүлэх аудитор Т.Байгалмаа

Утас: 7033-3141

Цахим хаяг: Baigalmaat@audit.gov.mn

Аудитын менежер Д.Нэргүйбаатар

Утас: 7033-2860

Цахим хаяг: Nerguibaatard@audit.gov.mn

Аудитор Э.Нямсүрэн

Цахим хаяг: Nyamsurene@audit.gov.mn

Утас: 99629111

1. ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

 АРХАНГАЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР Нутгийн захиргааны ордон, А корпус, 2 дугаар баг, Эрдэнэбулган сум, Архангай аймаг, 65139, Утас/Факс: (976) 7033 3141, Цахим шуудан: arkhangai@audit.gov.mn	ХОТОНТ СУМЫН ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗРЫН ДАРГА А.ОЮУНАА ТАНАА
<u>2026.02.25</u> № <u>107</u>	
танай _____ -ны № _____ -т	
Хязгаарлалттай дүгнэлт	
<p>Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Архангай аймгийн Хотонт сумын ЗДТГ-ын 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.</p> <p>Дүгнэлтийн үндэслэл хэсэгт дурдсан буруу илэрхийлэл нь материаллаг боловч өргөн тархаагүй гэж үзсэн бөгөөд санхүүгийн тайланд үзүүлэх нөлөөг эс тооцвол Архангай аймгийн Хотонт сумын ЗДТГ-ын 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.</p>	
Дүгнэлтийн үндэслэл	
<p>Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно. Үүнд:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Санхүүгийн тайланд тусгагдсан 19,840.0 мянган төгрөгийн өвсний үлдэгдлийг тоолж баталгаажуулаагүй, тайлант онд 11,000.0 мянган төгрөгийн өвс тэжээл нэмж худалдан авч хүлээн авсан гэрээг дүгнэсэн актгүй байна. 2. Бараа материалын тайланд 88 ширхэг 22,227.6 мянган төгрөгийг үндсэн хөрөнгийг бүртгэсэн байна. <p>Дээрх зөрчил нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5, 5.1.4, 13, 13.1, 13.6, 20.2.4, 20.2.6 4 дүгээр зүйлийн 4.1-д "Аж ахуйн нэгж, байгууллага дараах бүртгэлийн стандартыг дагаж мөрдөнө", үүнд 4.1.3-д "Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт", 5 дугаар зүйлийн 5.1.4-т "үнэн зөв байх" гэсэн заалттай нийцэхгүй байна.</p>	
Аудитын гол асуудал	
<p>Тус байгууллага нь тайлант онд орон нутгийн гүйцэтгэх засаглалын удирдлага хөтөлбөрийн 8 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр 1,171,639.0 мянган төгрөгийн төсөв батлагдсанаас гүйцэтгэлээр 1,121,522.5 мянган төгрөгийг зарцуулж, 53,891.7 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна.</p>	
Бусад асуудлын хэсэг	

Байгууллагын 2025 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан зорилтуудыг хангахад чиглэсэн 12 зорилт 81 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөсөн бөгөөд дэвшүүлсэн зорилт, төлөвлөсөн үр дүнгийн хэрэгжилт гүйцэтгэлтийг аймгийн ЗДТГ-ын хяналт шинжилгээ үнэлгээний хэлтсээс 80 хувьтай үнэлсэн байна.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй ба үүнд ямар нэг төрлийн баталгаажуулах дүгнэлт гаргаагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Т.БАЙГАЛМАА

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Данс	Балансын зүйл	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	55,813,334.86	55,813,334.86
351	Түүхий эд материал	10,000,000.00	10,000,000.00
3511	Тусгай зориулалттай материал	10,000,000.00	10,000,000.00
354	Хангамжийн материал	45,813,334.86	45,813,334.86
3541	Бичиг хэргийн материал	1,022,775.00	1,022,775.00
3542	Аж ахуйн материал	44,790,559.86	44,790,559.86
36	НӨӨЦИЙН БАРАА	19,840,000.00	30,840,000.00
363	Тэжээлийн нөөц	19,840,000.00	30,840,000.00
I	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	75,653,334.86	86,653,334.86
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	2,576,292,420.80	3,312,325,277.65
392	Биет хөрөнгө	2,536,282,420.80	2,970,269,277.65
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,416,496,489.70	1,902,791,938.14
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-282,873,821.13	-356,371,406.23
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	369,791,483.00	399,869,708.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-146,117,803.26	-197,424,760.02
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	124,339,285.00	108,769,381.93
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-52,198,716.65	-28,078,393.79
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	31,560,053.00	25,066,828.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-24,238,180.15	-17,608,806.09
39213	Түүх соёл, музейн дурсгалт зүйлс	49,999,993.00	49,999,993.00
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	1,798,515,692.00	1,904,015,707.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-748,992,053.71	-820,760,912.29
393	Биет бус хөрөнгө	40,010,000.00	342,056,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	40,010,000.00	342,056,000.00
II	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	2,576,292,420.80	3,312,325,277.65
III	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	2,651,945,755.66	3,398,978,612.51
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР		8,737,100.00
413	Өглөг		8,737,100.00
IV	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР		8,737,100.00
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	2,651,945,755.66	3,390,241,512.51
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	543,423,467.37	543,423,467.37
51101	Өмч: - төрийн	543,423,467.37	543,423,467.37
512	Хуримтлагдсан үр дүн	1,235,265,059.05	1,973,560,815.90
5121	Өмнөх үеийн үр дүн	1,235,265,059.05	1,235,265,059.05
5122	Тайлант үеийн үр дүн		738,295,756.85
513	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	873,257,229.24	873,257,229.24
V	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	2,651,945,755.66	3,390,241,512.51
VI	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	2,651,945,755.66	3,398,978,612.51
VI	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	2,651,945,755.66	3,398,978,612.51

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Данс	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,068,512,425.00	1,600,489,177.50
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	23,699,825.00	432,388,490.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	2,050,000.00	

Архангай аймгийн Хотонт сумын ЗДТГ-ын 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	4,000,000.00	432,388,490.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	17,649,825.00	
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,044,812,600.00	1,168,100,687.50
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	1044812600	1168100688
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	318,925,008.10	977,807,637.37
120	Нийтлэг татварын бус орлого	318,925,008.10	977807637.4
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	12,472,091.10	7,313,487.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	12,472,091.10	7313487
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	271,092,117.00	970,494,150.37
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	35,360,800.00	
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	1387437433	2578296815
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,248,267,847.20	1,365,428,828.02
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,191,897,458.57	1,302,336,148.83
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	621,550,268.75	753,800,184.93
210101	Үндсэн цалин	402,651,623.83	469,164,795.88
210102	Нэмэгдэл	218,898,644.92	218,315,122.35
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт		17,742,300.00
210104	Урамшуулал		19,159,239.42
210105	Гэрээт ажлын хөлс		29,418,727.28
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	76830320.37	93,801,300.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	52,318,442.38	63,395,312.11
210202	Тэтгэмжийн даатгал	6,147,816.55	7,654,100.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,718,861.44	3,827,100.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,340,431.00	3,827,100.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	11,304,769.00	15,097,687.89
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	27,693,600.00	38,062,750.38
210301	Гэрэл, цахилгаан	7,759,930.50	18,186,750.38
210302	Түлш, халаалт	19,933,669.50	19,476,000.00
210303	Цэвэр, бохир ус		400,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	76339069.16	55,100,554.00
210401	Бичиг хэрэг	19,854,805.00	11,155,100.00
210402	Тээвэр, шатахуун	41,590,257.61	39,472,193.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,586,087.55	4,329,261.00
210404	Ном, хэвлэл		144,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	8097919	
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	2,210,000.00	
2105	Нормативт зардал		
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	14853120	25124890
210604	Урсгал засвар	14,853,120.00	25,124,890.00
2107	Томилолт, зочны зардал	5,000,000.00	10,020,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	5,000,000.00	10,020,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	44,454,802.00	22,006,276.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	41,300,194.00	21,252,600.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	455,060.00	

Архангай аймгийн Хотонт сумын ЗДТГ-ын 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	524,548.00	99000
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	175,000.00	
210807	Газрын төлбөр	2,000,000.00	654676
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	325,176,278.29	304,420,193.52
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	62,032,760.80	35,958,900.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	3,965,000.00	3,000,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	259,178,517.49	265,461,293.52
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	56,370,388.63	63,092,679.19
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	46,902,000.00	9,201,000.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	43,902,000.00	
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	3,000,000.00	9201000
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	9,468,388.63	53,891,679.19
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	9,468,388.63	53,891,679.19
	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	20,900,000.00	452,542,430.00
	Дотоод эх үүсвэрээр	20,900,000.00	452,542,430.00
220001	Барилга байгууламж		427,542,430.00
221001	Их засвар	20000000	25,000,000.00
222001	Тоног төхөөрөмж	900,000.00	
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	1,269,167,847.20	1817971258
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	118,269,585.90	760,325,556.85
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	29,000,000.00	22,029,800.00
225010	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Үндсэн хөрөнгө	29,000,000.00	22,029,800.00
IV	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	-29,000,000.00	-22,029,800.00
V	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	89,269,585.90	738,295,756.85

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Данс	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	1,080,984,516.10	1,607,802,664.50
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	12,472,091.10	7,313,487.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	12,472,091.10	7,313,487.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	12,472,091.10	7,313,487.00
1E+06	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	12,472,091.10	7,313,487.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,068,512,425.00	1,600,489,177.50
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс		
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	23,699,825.00	432,388,490.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	2,050,000.00	
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө, түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	4,000,000.00	432,388,490.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	17,649,825.00	
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,044,812,600.00	1,168,100,687.50
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	1,044,812,600.00	1,168,100,687.50
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	983,284,516.10	1,102,230,434.50
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	983,284,516.10	1,102,230,434.50

Архангай аймгийн Хотонт сумын ЗДТГ-ын 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	926,914,127.47	1,038,837,755.31
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	617,550,281.55	753,740,184.93
210101	Үндсэн цалин	398,651,636.63	446,492,586.79
210102	Нэмэгдэл	218,898,644.92	240,927,331.44
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт		17,742,300.00
210104	Урамшуулал		19,159,239.42
210105	Гэрээт ажлын хөлс		29,418,727.28
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	76,830,320.37	93,801,300.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	52,318,442.38	63,395,312.11
210202	Тэтгэмжийн даатгал	6,147,816.55	7,654,100.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,718,861.44	3,827,100.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,240,500.00	3,827,100.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	12,404,700.00	15,097,687.89
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	27,693,600.00	38,062,750.38
210301	Гэрэл, цахилгаан	7,759,930.50	18,186,750.38
210302	Түлш, халаалт	19,933,669.50	19,476,000.00
210303	Цэвэр, бохир ус		400,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	41,012,492.55	45,264,597.00
210401	Бичиг хэрэг	9,316,572.00	10,836,100.00
210402	Тээвэр, шатахуун	19,000,000.00	21,714,740.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,654,320.55	4,329,261.00
210404	Ном, хэвлэл		144,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	8,041,600.00	8,240,496.00
2105	Нормативт зардал		
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	9,257,100.00	25,184,890.00
210604	Урсгал засвар	9,257,100.00	25,184,890.00
2107	Томилолт, зочны зардал	5,000,000.00	9,819,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	5,000,000.00	9,819,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	53,339,833.00	21,006,133.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	50,185,225.00	20,252,457.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	455,060.00	
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	699,548.00	99,000.00
210807	Газрын төлбөр	2,000,000.00	654,676.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	96,230,500.00	51,958,900.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	92,265,500.00	48,958,900.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	3,965,000.00	3,000,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	56,370,388.63	63,392,679.19
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	46,902,000.00	9,501,000.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	43,902,000.00	
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	3,000,000.00	9,501,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	9,468,388.63	53,891,679.19
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	9,468,388.63	53,891,679.19
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	97,700,000.00	505,572,230.00
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	97,700,000.00	505,572,230.00
	Дотоод эх үүсвэрээр	97,700,000.00	505,572,230.00
220001	Барилга байгууламж		427,542,430.00
221001	Их засвар	20,000,000.00	25,000,000.00
222001	Тоног төхөөрөмж	900,000.00	

Архангай аймгийн Хотонт сумын ЗДТГ-ын 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	76,800,000.00	53,029,800.00
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	-97,700,000.00	-505,572,230.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Д/Д	Үзүүлэлт	Засгийн газрын сан	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан үр дүн	ЗГ-н хувь оролцооны дүн
1	2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	543,423,467.37	873,257,229.24	1,235,265,059.05	2,651,945,755.66
8	Тайлант үеийн үр дүн			738,295,756.85	738,295,756.85
10	2025 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	543,423,467.37	873,257,229.24	1,973,560,815.90	3,390,241,512.51

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Д/Д	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү дүн	Хувь
1	ТАТААС, САНХҮҮЖИЛТЫН ОРЛОГО	1,171,639,000.00	1,114,209,008.31	57,429,991.69	95.1
132	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,171,639,000.00	1,114,209,008.31	57,429,991.69	95.1
132001	Орон нутгийн төсвөөс	1,171,639,000.00	1,114,209,008.31	57,429,991.69	95.1
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС		7,313,487.00	-7,313,487.00	
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих		7,313,487.00	-7,313,487.00	
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	1,171,639,000.00	1,121,522,495.31	50116504.69	95.72
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,095,639,000.00	1,046,492,695.31	49,146,304.69	95.51
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,079,329,600.00	1,036,991,695.31	42337904.69	96.08
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	765,410,300.00	753,740,184.93	11670115.07	98.48
210101	Үндсэн цалин	618,206,500.00	446,492,586.79	171713913.2	72.22
210102	Нэмэгдэл	104,066,900.00	240,927,331.44	-136,860,431.44	231.51
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	13,136,900.00	17,742,300.00	-4,605,400.00	135.06
210104	Урамшуулал		19,159,239.42	-19,159,239.42	
210105	Гэрээт ажлын хөлс	30,000,000.00	29,418,727.28	581,272.72	98.06
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	93,801,300.00	93,801,300.00		100
210201	Тэтгэврийн даатгал	63,184,800.00	63,395,312.11	-210,512.11	100.33
210202	Тэтгэмжийн даатгал	7,654,100.00	7,654,100.00		100
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,827,100.00	3,827,100.00		100
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,827,100.00	3,827,100.00		100
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	15,308,200.00	15,097,687.89	210,512.11	98.62
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	38,294,800.00	38,062,750.38	232,049.62	99.39
210301	Гэрэл, цахилгаан	17894800	18186750.38	-291950.38	101.63
210302	Түлш, халаалт	20,000,000.00	19,476,000.00	524,000.00	97.38
210303	Цэвэр, бохир ус	400,000.00	400,000.00		100
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	52,021,200.00	43,369,157.00	8,652,043.00	83.37
210401	Бичиг хэрэг	13,000,000.00	10,836,100.00	2,163,900.00	83.35

Архангай аймгийн Хотонт сумын ЗДТГ-ын 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

210402	Тээвэр, шатахуун	25,000,000.00	19,999,300.00	5,000,700.00	80
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,200,000.00	4,149,261.00	50,739.00	98.79
210404	Ном, хэвлэл	580,000.00	144,000.00	436,000.00	24.83
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	9,241,200.00	8240496	1,000,704.00	89.17
2105	Нормативт зардал				
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	31,000,000.00	28,184,890.00	2,815,110.00	90.92
210602	Тавилга	3,000,000.00	3,000,000.00		100
210604	Урсгал засвар	28,000,000.00	25,184,890.00	2,815,110.00	89.95
2107	Томилолт, зочны зардал	11,000,000.00	9,819,000.00	1181000	89.26
210702	Дотоод албан томилолт	11,000,000.00	9,819,000.00	1,181,000.00	89.26
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	32,802,000.00	18,055,513.00	14,746,487.00	55.04
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	30,002,000.00	17,301,837.00	12,700,163.00	57.67
210803	Даатгалын үйлчилгээ	600000		600000	
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	700000	99000	601000	14.14
210807	Газрын төлбөр	1,500,000.00	654,676.00	845,324.00	43.65
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	55,000,000.00	51,958,900.00	3,041,100.00	94.47
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	52,000,000.00	48,958,900.00	3041100	94.15
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	3,000,000.00	3,000,000.00		100
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	16,309,400.00	9,501,000.00	6808400	58.25
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	16,309,400.00	9,501,000.00	6,808,400.00	58.25
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	16,309,400.0	9,501,000.0	6,808,400.0	58.25
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	76,000,000.0	75,029,800.0	970,200.0	98.72
	Дотоод эх үүсвэрээр	76,000,000.0	75,029,800.0	970,200.0	98.72
221001	Их засвар	25,000,000.0	25,000,000.0		100
222001	Тоног төхөөрөмж	31,000,000.0	30,029,800.0	970,200.0	96.87
223001	Бусад хөрөнгө	20,000,000.0	20,000,000.0		100
2	НИЙТ ЗАРЛАГЫН ДҮН	1,171,639,000.0	1,121,522,495.3	50,116,504.7	95.72
2	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1.0	1.0		100
3	Төсвийн байгууллага	1	1		100
5	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	25	25		100
6	Удирдах ажилтан	9	9		100
7	Гүйцэтгэх ажилтан	10	10		100
8	Үйлчлэх ажилтан	6	6		100

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Д/Д	Үзүүлэлт	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ТАТААС, САНХҮҮЖИЛТЫН ОРЛОГО	432,388,490.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	432,388,490.00

131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	432,388,490.00
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	432,388,490.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	4,846,060.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	4,846,060.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	1,895,440.00
210402	Тээвэр, шатахуун	1,715,440.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	180,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	2,950,620.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2,950,620.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	427,542,430.00
	Дотоод эх үүсвэрээр	427,542,430.00
220001	Барилга байгууламж	427,542,430.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГЫН ДҮН	432,388,490.00

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар 11,000.0 мянган төгрөгийн 1 алдаа¹ илэрч, санхүүгийн тайланд залруулга хийлгэлээ.

Залруулсан алдаа:

Тайлант онд худалдан авсан 11,000.0 мянган төгрөгийн өвс тэжээл, аж ахуйн материалыг санхүүгийн тайланд тусгалгүй орхигдуулсныг аудитын явцад залрууллаа.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5.1.4, 13.1, 15.1,15.2 дахь заалтууд, санхүүгийн тайлангийн иж бүрэн байх батламж мэдэгдлийн хангахгүй байна.

Аудитаар залруулаагүй 53,067.6 мянган төгрөгийн зөрчил² илэрсэнд 2 албан шаардлага хүргүүллээ.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 4.1, 4.1.3, 5.1, 5.1.4 дэх заалтууд, санхүүгийн тайлангийн үнэн зөв байх батламж мэдэгдлийн хангахгүй байна.

Нийт илрүүлсэн алдаа, зөрчлөөс 53,067.6 мянган төгрөгийн залруулагдаагүй алдаа болон зөрчил нь бидний тогтоосон материаллаг байдлын түвшнээс 35,493.0 мянган төгрөгөөр давсан тул **Хязгаарлалттай** дүгнэлт өглөө.

5.2 Албан шаардлага

5.2.1. Санхүүгийн тайланд тусгагдсан 19,840.0 мянган төгрөгийн өвсний үлдэгдэлийг тоолж баталгаажуулсан нотлох баримтыг аудитын хугацаанд ирүүлээгүй, тайлант онд нэмж худалдан авсан 11,000.0 мянган төгрөгийн өвс тэжээлийн анхан шатны баримт дутуу актгүй, гэрээ дүгнээгүй бодитоор оршин байгаа эсэх нь нотлогдохгүй байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.4-д "Үнэн зөв байх", 13 дугаар зүйлийн 13.1-д "Анхан шатны баримт нь нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх, санхүүгийн тайлан, мэдээллийг үнэн, зөв гаргах үндэслэл болно", 13.6-д "Анхан шатны баримтын үнэн зөвийг түүнийг үйлдсэн, зөвшөөрсөн, шалгаж хүлээн авсан ажилтан хариуцна", 20.2.4-д "Нягтлан бодох бүртгэл хөтлөлт нь энэ хууль болон санхүүгийн бусад хууль тогтоомжид заасан шаардлагад нийцэж байгаа эсэхийг хянах" 20.2.6-д "эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах" гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

5.2.2. Бараа материалын тайлангаас бараа материалыг ангиллын дагуу бүртгэсэн эсэхийг хянаж үзэхэд 88 ширхэг 22,227.6 мянган төгрөгийг үндсэн хөрөнгийг бүртгэсэн байна

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1-д "Аж ахуйн нэгж, байгууллага дараах бүртгэлийн стандартыг дагаж мөрдөнө", үүнд 4.1.3-д "Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт", 5 дугаар зүйлийн 5.1.4-т "үнэн зөв байх" гэсэн заалтуудыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Зөрчлийг таслан зогсоож, цаашид давтан гаргахгүй байх албан шаардлага хүргүүлэв.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		/мян.төг/			
			Үүнээс		Албан шаардлага	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Санхүүгийн тайланд тусгагдсан 19,840.0 мянган төгрөгийн өвсний үлдэгдэлийг тоолж баталгаажуулаагүй, тайлант онд нэмж худалдан авсан 11,000.0 мянган төгрөгийн өвс тэжээлийн гэрээ дүгнээгүй байна.	1	30,840.0			1	30,840.0
Бараа материалын тайлангаас бараа материалыг ангиллын дагуу бүртгэсэн эсэхийг хянаж үзэхэд 88 ширхэг 22,227.6 мянган төгрөгийг үндсэн хөрөнгийг бүртгэсэн байна	1	22,227.6	-	-	1	22,227.6
Нийт дүн	2	53,067.6	-	-	2	53,067.6